

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu anu 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălăitate:

Pe anu 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorleor nefracate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămă.

Nr. 40.

Mercuri, 20 Februaru (4 Martie)

1885.

Brașovū, 19 Febr. (3 Martie) 1885.

Maghiarii din Ardélū sunt în „mare pericolū.“

„Până când se mai răsufte ei aerū românescū și sāsescū în acéstă țēră?“

Astfelū se întrébă „Magyar Polgar“, una din foile clușiene ce se hrănescū din fondulū reptilelorū. Mai mare indignare n'a manifestatū nicī Cicero când a statū față cu Catilina.

Aerulū din Transilvania trebuie sĚ devie ungurescū cu orice prețū!

Pentru acestū scopū se va face o mare adunare de Ungurī șoviniști la Clușiu în 15 Martie viitorū.

În ajunulū acestei „epocale“ întruniri șoviniște se facū uneltirile cele mai miserabile de propagandă pentru acea idee scrîntită.

Nerușinarea teroristilorū șoviniști merge până a cere dela Romāni și Sași ca sĚ contribuie și ei la infectarea aerului în țēră.

Romāni și Sași din comitatulū Bistrița-Năsēudū au datū în fața acestorū uneltiri unū energicū și bărbătescū răspunsū, pe care îlū cunoscū cetitorii noștri.

Eată ce scrie în privința acēsta organulū partidei naționale a Sașilorū „Sieb. d. Tageblatt“ dela 28 Februaru: sub titlulū: „lupulū și mielulū“:

„Ți se rupe inima, când veđi ce grimase facū foile din Clușiu din cauza răspunsului ce l'a datū adunarea comitatului Bistrița-Năsēudū la apelulū, ce i l'a adresatū reuniunea de maghiarisare din Clușiu. S'ar părē că concetățenii noștri maghiari arū fi cumplitū persecutați în acéstă țēră. Într'o fōiă din Clușiu s'au ridicatū chiar vaete, că puținii Maghiari din Bistrița arū sta totū așa de rēu ca și Englesii în Chartum, unde nicī n'au intratū! Aceiași cōrdă o atinge într'unū articulū de fondū „Kolozsvari Közlöny.“ Comitatalū Bistrița-Năsēudū sĚ se fi declaratū, prin refusulū sēu, pe față ca dușmanū a totū „ce este maghiarū!“

„De sigurū nu merge nicī-decum a privi „reuniunea de cultură maghiara“ din Clușiu ca identică cu maghiarismulū. SĚ admitemū că „reuniunea de cultură maghiară“ s'ar mărgini numai sĚ lășescă cultura maghiară în sînulū naționalității maghiare și că ar renunța la maghiarisarea celorlalte naționalități; ar fi ôre, chiar în casulū acesta, comitatulū Bistrița-Năsēudū sēu unū altū municipiu, a cărui populațiune constă din Germani și Romāni, obligatū sĚ sprijinēscă nēsuițele unei reuniuni exclusivū maghiare? De sigurū nu. Nu e lucru pipăitū, că naționalitatea Germanilorū și Romānilorū trebuie sĚ apară că au mai mare tebuință de sprijinū, decâtū Maghiarii, cari au o mai puternică rezervă în statulū ungarū, în justiția și administrațiunea exclusivū maghiară, în autoritățile statului, în scōlele, academiile și teatrele maghiare ale statului ridicate și cu fiorinii de dare ai Germanilorū și Romānilorū? Deși Germanii și Romāni suntū lipsiți aci în țēră de o astfel de rezervă și suntū avisați la slabele lorū puteri, nu le trece prin minte a apela la ajutorulū comitatelorū maghiare pentru promovarea nēsuițelorū lorū culturale. Noi nu batemū la uși străine.

„Și apoi ce are a face comitatulū cu o reuniune? O întreprindere a societății, dacă vrea sĚ aibă putere de viață, nu trebuie sĚ se sprijinēscă pe cărți oficiale și, dacă nu vrea sĚ întrebuițeze violență și sĚ vateze libertatea altora, nu trebuie sĚ și pună în serviciulū sēu mijlōcele de presiune ale autorităților publice.

„Sēu nu cumva Germanii și Romāni sĚ fie

obligati a sprijini reuniunea din Clușiu, fiind că ea nu se mărginesce numai la maghiarismū, nu este numai defensivă, — ca „Schulvereinulū“ germanū care nu trece peste cadrulū naționalității sale și cu tōte acestea e fōrte urgisitū de Maghiari, — ci vrea sĚ facă propagandă pentru maghiarismū și în mijloculū celorlalte naționalități și sĚ promoveze maghiarisarea, precum dovedescū manifestațiunile întemeiatorilorū reuniunii din Clușiu, mai alesū discursulū de deschidere ce la ținutū la 24 Decembre 1884 primarulū Clușului Carol Haller, precum și legătura ce este între reuniunea clușiană cu reuniunile de maghiarisare esistente deja în Ungaria? SĚ sprijinēscă ôre Germanii și Romāni până și nisuițele societății maghiare de a-i desnaționalisa?“

„Fiind că adunarea comitatului Bistrița-Năsēudū nu se pricepe bine în acestū lucru și Germanii și Romāni nu o voiescū acēsta nicī în celelalte părți ale Ardélului, foile din Clușiu se jăluescū despre o nedreptate, ce i s'ar face maghiarismului, și despre persecutarea naționalității maghiare! Nu-ți vine sĚ rîdi? Vechia fabulă despre lupulū căruia mielulū îi turbură apa! Ôre foile din Clușiu nu vrēu se terorizeze, când sub masca unei nevinovății persecutate buciună despre apēsarea maghiarismului?“

„Articululū de fondū, despre care amū pomenitū la începutū, alū lui „Kolozsvari Közlöny“ ne lămuresce acēsta. În acestū articolū se legă într'unū buchetū veninosū cele mai obrasnice întortocheri și cele mai factice desfigurări. Astfelū — ca sĚ amintimū numai unele neadevăruri, căci pentru tōte n'avemū spațiu — nu este adevēratū, că studenții romāni și sași arū fi atacatū pe cei maghiari și i-ar fi insultatū, diarele chiar și celū maghiarū, raportēză despre o cērtă între gimnasistii romāni și maghiari și după „Gazeta Transilvaniei“ conflictulū l'au provocatū aceștia din urmă. Nu e adevēratū, că piesa „Flandrer am Alt“ esecutată de repețițe ori în timpulū festivitățilorū ultime din Sibiu este insultătoare și tendențiosă în contra vre-unei naționalități. Nu e adevēratū că corespondenți sași arū fi lășitū în Germania scirea, că Maghiarii arū fi desființatū singura universitate științifică a germanismului. Și alte multe de acestea, ce afirmă fōiă din Clușiu, nu suntū adevērate.“

Parastasele întrū pomenirea martirilorū noștri din 1784—85.

Din Deva primimū o scrisōre, pe care ne grăbimū a-o publică împreună cu comitiva ei. Felicitămū pe patriotica scriitoare pentru sentimentele ei de Romānă adevērată. Fie ca tōte Romāncele nōstre sĚ sēmțā astfelū.

Domnulū meu!

Pe câtū nu mă pricepū la politică, pe atātū îmi este de urită. Scriindū deci șirele aci alăturate — pe care ve rogū sĚ binevoiți a le publică — o facū numai ca sĚ-mī esprimū durerea mea de Romānă, o durere ce mă înecă erī fiindū la biserică și vēđendū miseria nōstră!..

Primiți, Vē rogū asigurarea deosebitei mele stime

Luceția C. Olariu.

Deva, 2 Martiu 1885.

Erī Duminecă în 1 Martie st. n. era sĚ se țină în Deva unū parastasū pentru Horia, Cloșca și Crișanū. Ne-amū dusū la biserică, așteptărāmū.... dar ce desamăgire!... Totū parastasilū a statū adecă din aceste cuvinte fugitive ale preotului: „Pentru sufletele celorū trei martiri.“

Ei bine, cari martiri, căci au fostū mulți în lume? Pricepū.... ori pe cine cutezați a strigă pe nume în biserică, numai scumpū numele lorū vē este interdișū a-lū pronunța, ca și cum arū fi fostū nisce rēu-făcători!

— — — Decī ați păcătuitū și păcătindū fuserăți cu mōrte crudă pedepsiți, o voi eroi ai poporului Romānū!! Crima vōstră este aceea, ce în alte patrii și între alți ômeni se serbeză din secolī în secolī!...

Popōrele, cari s'au sculatū sĚ scuture jugulū, au avutū consciința de ceea ce facū. Nu poftă de sânge, nici ôrbă ură fără temeiū le-au adusū la pasulū desperatū, ci necesitatea de-a vieți ca ômeni, și nu ca dobitoce. Horia, Cloșca și Crișanū au simțitū acēsta necesitate, când și-au jertfitū vieța nu numai pentru nēmulū lorū, ci așa đicēndū, pentru eternulū adevēru: că omū pe omū sĚ se privească de omū și sĚ nu se asuprească pe nedreptate.

Ce este religia? au dōră nu ne învață și ea totū acele precepte? Și cei ce au luptatū în numele acelora, au dōră nu sunt tocmai așa adevērați martiri ca și cei din cālindarū?... Decī prin amintirea lorū de sigurū că nu se profanēză biserica.

Noi Romānele vomū rostī în totdeuna cu mândria numele lorū; nu o facemū asta pentru demonstrațiuni politice — la ce nu ne lasă chemarea nōstră de femei — ci fiindcă este o trebuință a sufletului nostru recunoscōtorū.

Luceția C. Olariu.

CRONICA POLITICĂ.

Din incidentulū jubileului de 10 ani de când Tisza este ministru, »Budp. Tagblatt« trece în revistă activitatea ministrului președinte în acestū deceniu, făcēndū-i o aspră critică. Cum Tisza, cu tōtă catastrofa financiară ce a adus-o asupra țērii, cu tōtă opozițiunea crāncenă ce i s'a făcutū, totuși a pututū trece cu norocire peste douē perioade de dimisionare, în mai multe situațiuni critice și-a salvatū cabinetulū și a strinsū rēndurile maiorității? În ce constă, đice fōia din Pesta, secretulū acestei arte parlamentare și diplomatice, când într'o vreme era discreditatū la corōnă și ca persōnă puținū iubitū? Tăria esternă, și, veđi bine, și slăbiciunea internă a pozițiunei lui Tisza constă în lipsa sa de caracterū politicū. Elū n'a luptatū pentru unū principiu, pentru o idee mare, ci numai ca sĚ stea la putere, folosindu-se de unū oportunismū bizantinū. Pe aderenții sēi politici nicī odată nu i-a lāsātū sĚ cađă, ori ce vină ar fi planatū asupra capului lorū. Țēra întrēgă simte, đice »Budp. Tgbltt.«, că durata de đece ani a acēstui ministerū nu se rađimă pe base etice. Țēra cunōsce rezultatele guvernului de 10 ani a lui Tisza, acestū desprețitorū de ômeni. Mulțămire cū acēsta guvernare de 10 ani nu se gāsescē nicāiri.

Mare bucuriă pe »Ellenzék«, că a descoperitū »unū grōznicū complotū,« ce se clocesce — pe hārtiă. Iată ce scrie în acēstă privință: »Așa dară suntū irredentiști romāni. Și Romānia are elemente subversive și încă într'unū numărū suficientū. Comunismulū și socialismulū și-au ridicatū acolo capulū și pregătescū neplăceri guvernului. Acestorū elemente le merge de minune în mlăștinele societății Romāniei, ele se înmulțescū ca insectele în apă stătătoare. Cetățenii Romāniei se bucură de o întinsă libertate, dēr acēstă libertate o folosescū dușmanii stalului și-ai societății cu mare succesū. Unū articulū din cele mai recente numere ale »Tribunei« lămuresce acēsta; ea ne deschide ochii, ca sĚ putemū vedea limpede, Suntemū datorī a-i mulțami pentru acēsta și i esprimām mulțămirele nōstre. Ce đice »Tribuna«? Constatēză că în Romānia esistă rele socialiste, elemente de distrugere, cari suntū dușmane constituțiunei Romāniei. Din tōte unghiurile lumei caută vagabundii, masele nemulțămite, flămāndii leneși acestū statū, se împărtășescū de libertatea oferită și întemciază societăți secrete. Ei folosescū terenulū politicei urnate de unii ômeni ai Romānilorū din Ardélū, pentru a produce cu ajutorulū acestora o ruptură între Romānia și Ungaria. »Tribuna« bicuiեսce aspru aceste elemente și condamnă pe Romāni emigrați în Romānia, cari se unescū cu ômenii destructori.«

CORESPONDENȚA PART. A »GAZ. TRANS.«

Pesta, 2 Faură 1885.

Domnule Redactor! Cetindă darea da sémă ce ați făcut'o în »Gazeta Transilvaniei« despre votarea nominală a luării în considerațiune a proiectului guvernului pentru reforma camerei magnaților, amă vădută că pe lângă Sașii naționali ați dîșu că numai d. Babeșu a votat în contra proiectului.

Adevărul e, că toți deputații naționali, fără excepțiune, au votat în contra proiectului și anume d-nii V. Babeșu, Tr. Doda și P. Truța, precum și d. Mihalyi din opozițiunea moderată; ér d. Al. Romanu a absentatū dela votū.

La paragrafulū ce privesce reprezentarea jidovilorū în camera magnațilorū, făcēndu-se asemenea votare nominală, atātū Românii cātū și Sașii, precum și mulți alții au absentatū dela votū. Deputații romāni naționali, adecă cei cari ședū în cameră pe basa programului din Sibiu, n'au luatū parte la votū din simplulū motivū — precum mi s'a comunicatū din isvorū sigurū — că este o cestiune neprevēdută în programū, carea trebuie decī rezervată pentru viitorū.

Nici n'amū datū cređēmētū aceluī raportū, făcutū după o fōiă germană și de aceea n'amū făcutū nici o observațiune relativū la deputații naționali. Tocmai așteptamū sē se desmintă aceluī raportū. Noi amū cređutū celū multū că ceilalți deputați naționali, afară de d. Babeșu, au absentatū dela votare. Acum suntemū cu totulū dumeriți.

Romānii Macedonenți.

Sub acestū titlu scrie „Telegraphulū“ din Bucuresci:

Am vorbitū deja despre înființarea societății »Lumina« pentru cultura Romānilorū din peninsula balcanică; am privitū în totdeuna cu ochi buni o asemenea mișcare eminentă culturală și romānescă, și-am susținutū din rēșputeri cauza Romānilorū macedonenți.

Cu deosebită plăcere înregistrămū dēr scirea, că societatea »Lumina« s'a declaratū constituită la 27 Ianuarie 1885, avēndū următorulū comitetū: Președinte: d. Gr. Granda, Vice-președinte: d. Ionū Rădoi, Membri: d-nii C. Belimace, C. Cairetti, D. Hondrosom, N. Popilian, I. Polihroniad, I. Rosca; Casaru: d. A. Teodorian; Secretari: d-nii Andrei Bagav și St. Mihăileanu; Censori: d-nii Al. Marghiloman, Pache Protopopescu și Ionū Vera.

Cu ocașiunea constituirii sale, societatea »Lumina« adresēza cātră Românii iubitorī de cultură unū apelū în care arată scopulū acestei societăți.

»Scopulū societății nōstre, dīce apelulū, este de a ne îngrijī de cultura fraților nōștri din peninsula balcanică; adecă a-i invēță cunoscințele trebuinciose pentru comerțul și industria lorū, a-i invēță respectulū și devotamentulū cuvenitū Statului și de-odată, a-i ajutā sē ajungā a se rugā lui Dumneđeu, ca creștinī ortodocși ai bisericei rēsăritene, în limba pe care au supt'o cu laptele mamei lorū.«

Urmēzā apoi o privire istorică asupra originii fraților nōștri de peste Dunăre. Venindū la pretinsele persecuții ale guvernului otoman, autorii apelului dīch:

»Romānii de dincolo n'au sē se plāngā întrū nimicū că arū fi fostū jigniți în cultulū limbei și religiunei lorū de guvernulū Otoman. Ei, ca și celelalte popōre, precum Albanesii, Grecii, Bulgarii, s'au bucuratū de cea mai mare libertate. Dēr la adăpostulū acestei toleranțe, la adăpostulū acestei libertăți, Grecii au sciutū sē se folosēscā de influența clerului lorū pentru a persecutā pe Romāni, Albanesī și Bulgari în limba lorū, în individualitatea lorū națională. O dovadă despre acēstā persecuțiā, e următorulū documentū, care se află unū exemplarū în biblioteca Academiei romāne:

»La începutulū acestui secolū se tipāri în Veneția unū vocabularū, pentru a înlesni Albanesilorū, Romānilorū și Bulgarilorū studiulū limbei grecesci. Iată precuventarea de care este însoțitū aceluī vocabularū:

»Albanesī, Romāni, Bulgari și cei de alte limbi, bucurăți-vē și pregătiți-vē toți sē vē faceți Greci. Lăsați limba cea barbară, lăsați dialectulū și datinele, cari la strănepoții voștri vorū părea ca fabule. Veți onorā ginta și patriele vōstre, făcēndu-le din albano-bulgaro-romāne țări grecesci. Nu mai este greu a invēță grecesce. Nu vē mai barbarisați cu cinci sēu dece vorbe.

»Popōre, cari mai înainte ați fostū de alte limbi, dar piose la cele religiose, luați limba și vorbirea Grecilor. Multū vē veți folosi în pofesiile vōstre și în tōte întreprinderile comerciale.

»Junime a Bulgarilorū, Albanesilorū, Romānilorū, bucurăți-vē, și voi diaconi, popi și ieromonahī deșteptăți-vē din somnulū celū adēncū alū ignoranței; invēțați limba greacă, mama înțelepciunei.

»Se cuvine dar sē multămimū totdeuna cu recunoștință acestui bunū arhieru, d'ale cărui daruri vē bucurăți. Fiți dar supuși la ordinele lui cu respectū și pioșie. Fiți recunoșcători la arhipăstoria cea adevēratū respectabilă de care D-đeu a făcutū sē aveți parte. Cerēți mântuirea sufletelorū vōstre dela D-đeu și faceți cele

plăcute lui, ca sē vē bucurați în acēstā viață și în cea eternă.»

Când în Constantinopolū se afiă că moscopclenulū Mihailū Boiagi tipārise în Viena la 1813 o gramatică pentru frații sēi, iacă ce scria patriarculū cātră prelații greci din Macedonia:

»Aflū că sē rēsândesce cartea unui bleșematū rētăcitū alū bisericei, a unui Boiagi. Scopulū acestuia este d'a combate limba greacă din usulū credincioșei nōstre turme. Comunicați afurisenia nōstră celorū cari ar da cređāmētū spuselorū acestui ereticū contra limbei în care a vorbitū și vorbesce Dumneđeirea.«

Acēsta pornire a clerului grecescū în contra limbei unui poporū e în adevērū nenorocită, și e de datorია tuturor a lupta în contra ei.

Mulțumită stăruințelorū patriotice ale unorū bărbați ca Cosacovicī, Bolintinēnu, Negri, frații Goga și alții, ađi avemū dincolo de Balcani cāte-va scoli romāne. La biserica din Ohrida sânta liturgiā se face în limba romānă. Sēmānța este aruncată, Dumneđeu s'o faci a rodi.

»Lumina« nu vine decātū pentru a contribui la rodirea ei.

Fie-i dorința implinită!

SCRILE DILEI.

Cetimū în »Tribuna« »Escelența Sa Metropolitanulū Dr. Ioanū Vancea după cum ni se comunică, a adresatū o pastorală cu datulū de 26 Ianuarie n. a. c. în care se accentuēzā dorința precēmii de a lucrā pentru crescerea de cetățeni credincioși bisericii, tronului, patriei și națiunii și supuși legilorū statului.«

—0—

Mai mulți cetățeni din Brașovū, spune »Brassó«, au adresatū direcțiunei postale din Sibiu o petițiune cerēndū sē mārēscā personalulū funcționarilorū și împărțitorilorū de scrisori la oficiulū postalū de aci, care nu mai pōte birui lucrările, căci pe fie-care dī — luāndū media — se primescū pentru a fi espedate 150 scrisori recomandate, 180 pachete postale, 250 spre a fi distribuite, obiecte supuse la vamă 50, scrisori 8—10,000, mandate postale spre a fi espedate 150 în sumă de 8—16,000 fl. și spre a fi distribuite în sumă de 3—4000 fl. pe lună.

—0—

»Egyetértés« comunică, că în Peșta e o viuă mișcare printre bărbații tineri, în scopū d'a forma o legiune pentru Tonchingū. Până acum s'au anunțatū 15 tineri, cari sē-și cerce noroculū în rēndurile armatei franceze din China. Guvernulū francesū le dā la fiecare 1000 fr. arvună, dar cu condițiune, ca celū puținū sē se anunțe 30 de omeni. Acestia vorū fi transportați pe cheltuiala guvernului francesū la Parisū, unde vorū fi înșirați în vr'unū regimentū ce va plecā în China.

—0—

Astădī »Academia romānă« din Bucuresci și-a deschis sesiunea generală a anului curentū.

—0—

În ședința sa de Vineri sēra, consiliulū comunalū alū Bucurescilorū a ascultatū raportulū asupra planului generalū de pavare a orașului, dīce »Națiunea.« Din acestū raportū se vede că Bucurescii au 650 strade pe o întindere de 251 kilometri. Noulū planū de pavare împarte orașulū în trei regiuni concentrice, și anume: Regiunea I. (centrulū) cuprindēndū 201 strade, în lungime de 73 kilometri, pe o suprafață de 530,000 m. p. pavagiu și 330.000 m. p. trotuarū. Din aceste 201 strade, suntū 82 pavate cu piatră cioplită, 111 au trotuare sistematice; 8 strade nu au de locū pavagiu. Regiunea II. avēndū 187 strade, cu o întindere de strade de 515 kilometri, avēndū o suprafață de 361,000 m. pătrați de pavagiu și 219,000 m. pătrați trotuare. Din aceste strade, 145 suntū pavate cu bolovanī și 41 n'au de locū pavagiu. Regiunea III. avēndū 243 strade, pe o întindere de 93 kilometri și o suprafață de 812,000 metri pătrați pavagiu și 463,000 metri pătrați trotuare. Între aceste strade suntū 108 pavate cu bolovanī și șosele iar 135 n'au de locū pavagiu. Planulū pavării propune ca, în cursū de trei ani, orașulū întregū sē se paveze: regiunea I. cu piatră cioplită din străinătate și trotuare sistematice; regiunea II. cu trotuare sistematice și pavagiu de bolovanī; și regiunea III. cu pavagiu și trotuare de bolovanī. Tōte aceste lucrări se urcă la valoarea de 12,800,000 lei.

CORESPONDENȚA NÓSTRĂ DIN COMITATE.

De sub castelulū lui Petru Rareșū, Faurū 1885.

Domnule Redactor! Ar trebui sē disperāmū de avilirea naturei omenesci, când ar prepondera numărulū acelorū Romāni, cari mai credū și astădī, că Ungurii ar fi aplicați de bună voiă a ne întinde mână de înfrățire și a ne respecta totū odată și drepturile nōstre.

Am datina din când în când a cerceta Clușulū și a trece în revistă foile maghiare de diferite colorī. Un-

gurii și dīaristica lorū când e vorba sē lupte contra nōstră, țēnū una. Reuniunea de cultură maghiară ardelenă din Clușiu este prezentată în ochii lumii, ca și unū alū doilea Sinonū. Asigurāmū însă pe Danaii modernī — sit venia verbo — că ei nu vorū cuprinde nici odată Troia. Noi amū înțelesū, ce ne-a cāntatū Casandra și ne-amū scrisū în inimă vorbele ei.

Strigā Ungurii Clușieni prin tōte foile, că reuniunea n'are nici unū amestecū cu statulū, nu întrebuintēzā forța, nu exercitēzā nici o presiune asupra nimeniui, ci voiesce numai a'și realiza scopulū »patrioticū«, d'a propaga cultura ungurēscă.

Dar pentru D-đeu, cine are lipsă de ea? Cultura o putemū primi imediatū dela frații nōștri Francezi ori Germani, și nu esistă nici o nevoiă de a-o cumpēra pe banii și pe conta limbei nōstre în edițiune ungurēscă. Ce sē-le faci însă omenilorū, cari umblă după utopii!

În dīlele trecute convenindū cu nisce cunoscuți vechi Unguri, între altele veni vorba și despre reuniunea respectivă. Ei mē invitarā se mē facū membru. La refusulū meu imi spuserā în față, că ori vomū merge la Bucuresci, ori vomū vorbi ungresce. Eu încă nu le-am rēmasū datorū, ci le-amū declaratū verde, că Românii ciscarpatinī până mai trăiescū vorū vorbi limba lorū străbună, și anume nu la Bucuresci, ci aci la noi acasă în Transilvania și Țera ungurēscă. Cu acestea ne-am despărțitū așteptāndū sē ne împace cei ce mai au timpū a scrie despre acestū »pium desiderium« în »Magyar Polgar.«

Observū, că provocarea pentru sprijinirea reuniunii de maghiarisare clușiene nu s'a trāmisū numai la comitate, ci și la persoane singuratece, exercitāndu-se astfel asupra respectivilorū unū felū de presiune morală. Când cu colectele făcute în favorulū teatrului maghiarū ce se va înființa în Deșiu, cāțiva dintre frații nōștri — fiā dīșu între noi — cam din cerculū alū XII alū »Asociațiunei pentru literat. etc.« — au contribuitū nu neînsemnatū ajutorū pentru aceluī scopū. Cugetāmū că vorū fi și între membrii Asociațiunii, dar numai pe unulū l'am aflatū în șirulū lorū. — Astădī »post tot et tam magna discrimina rerum,« nu credū sē mai pape așa ceva reuniunea maghiară dela nici unū Romānū. »Strāmoșii nōștri s'au luptatū mai tare pentru limbă decātū pentru viețā,« dīce »Bonfinius, în hist. rerum hung. Și noi sē sprijinimū o societate, ce tinde spre sugrumarea limbei nōstre materne?

În a. 1858 Szecheny, unū mare bărbatū de statū ungarū, vorbindū despre dragostea ce trebuie sē o aibā unū omū de omeniā cātră limba maicei sale dīse: »Numai omulū fără de onōre, care n'are credință și n'are Dumneđeu, este capabilū de-a sē înstrāina de limba lui maternă.«

Ceea ce a dīșu acestū mare bărbatū — despre a cărui simțiminte patriotice credū, că nici matadorii societății lorū de maghiarisare nu s'ar îndoi — după 10 ani — 1868 — a fostū consfințitū prin legea de naționalitate.

Conformū acesteia suntemū și voimū a rēmānea Romāni cu ori ce prețū. Fericirea patriei — după convingerea nōstră și în puterea legilorū esistențe — are basă numai în dreptățiunea naționalitățilorū și respectarea limbei lorū. Ori ce reuniune ce tinde a ignora și mārșini aceste drepturi e considerată din partea nōstră ca inimica patriei comune.

Vomū mântui însă patria și limba nōstră de primejdiā, dacă vomū fi cu priveghiare, stăruință și jertfire, decā ne vomū întări inima și vomū stā toți pentru unulū și unulū pentru toți.

Sentinela romānă.

Procesulū lui Verhovay.

Procesulū intentatū lui Verhovay s'a terminatū în 2 Martie. Președintele tribunalului Tholdt a cetitū sentința, care dīce: »Iuliu și Ludovicū Verhovay, pe basa §§ 355 și 356 din codulū penalū, cari prevēdū delictulū de delapidare de bani, suntū declarați ca făptuitori și, afară de acēsta, lui Iuliu Verhovay i se impută și delictū de pressă. Pentru acesteia Verhovay Iuliu se condamnă pe baza §§ 358 și 96 la închisōre de 1½ anū (mare mișcare în auditoriu), la 50 fl. amendă și după suferirea pedepsei la suspendarea pe 5 ani a drepturilorū politice și la perderea oficiului; ér Ludovicū Verhovay se condamnă la 10 ani închisōre, la perderea oficiului și suspendarea drepturilorū politice pe 3 ani. Iuliu Verhovay, după ce i s'a cetitū acēstā sentința, a dīșu: »Dumneđeu sē fie judecātorū asupra vōstră, precum ați fostū voi asupra mea. Prin acestū faptū s'a mājnitū din nou domnia de 10 ani a lui Tisza. Apelezū în contra sentinței.« Președintele i-a detrasū cuvēntulū și la depărțarea lui Verhovay din sală, publiculū asistentū a strigatū: Eljen Verhovay!

Dina nasterii lui Victor Hugo.

Din anul 1881 s'a făcutu obicei de a se serba ziua nasterii lui Victor Hugo într'unu modu solemn. Anii, dice unulu dintre cei mai pasionați adepti ai săi, care altorū omeni le aducū daună, mărescū numai gloria și popularitatea lui Victor Hugo. Asta-i întocmai cu adeverul. Cu-o simplă demonstrațiune poporală începū în anul 1881 s'erbătorirea poetului. Astăzi nu numai cei fără de mandat, d'ér și tôte corporațiunile științifice și literare se îmbulzescū spre a arêta bătrânului măstru venerațiunea lorū. Chiar în anul acesta se puse basă la unū monumentu literarū, care se va termina în anul când se va serba centenarulū marei revoluțiunii franceze. care a ruptū lanțurile robiei și a proclamatū drepturile omului.

Operele marelui poetū Hugo, ilustrate de ornamentele lunei artistice parisiane, vorū fi ca edițiune națională în scurtū timpū bunulū comunū alū tuturorū Francesilorū. Încă nu s'a mai întemplatū în Franca vreunui omū s' fi fostū s'erbătoritū pe când se află în viață ca Victor Hugo. Nu, noi ne înșelămū. De s'erbătoritū da. D'ér cei mai mulți pe cari astăzi poporulū i-a ridicatū în cerū, în dimineța viitoare au trebuitū s' bea p'harulū amarū alū celorū căduți din grația poporului. Victor Hugo din contră este fiulū norocului. Cei puternici ilū puterū trimite în esiliu, batjocoritori venali își puterū esercita săgêta geniului lorū satiricū asupra lui spre a i submina popularitatea, d'ér poporulū i-a r'emasū t'eduna credinciosū, cu atâtū mai credinciosū, cu câtū își dădură osteneală mai mulți lingai și poetași de pe la curte a-lū desrădăcină din favorulū publicului.

Intrebându cineva într'o ți pe unū Italianū, că cumū se întemplă că fiecare Italianū ap'era pe Garibaldi, chiar pe acelu Garibaldi, care la apusul vieții sale a trimesū în lume proclamațiunile cele mai fantastice, r'espunse: ac'asta numai unū Italianū o p'ote înțelege. Pentru calitățile lui cele eminente ilū admirămū și greșelile lui suntū greșeli naționale. De fiecare din noi at'erna una din ele. În modulū acela ne s'emișimū cu toții înrudiți cu elū. Totū ac'ea se p'ote dice despre Victorū Hugo și despre Francesi. Darulū s'eu celū admirabilū, de a fi până în ac'asta etate frumosū, a fi totū vigurosū și poeticū, are ceva amăgitorū pentru lumea literarā. Poporulū adorā în elū pe amiculū celū mai constantū alū libertății și egalității tuturorū omenilorū și inamiculū celū mai mare alū împilării născute din prejudețe.

Ce putere supra-omenescă nu cugetă poporulū, că are ac'estu b'etrânū poetū! Elū numai s'șî ridice glasulū și toți puternicii pământului ac'estia se vorū plecā dinaintea lui. Ori unde, pe orice petecū de pământū se află unū ap'esatū, care cere ajutorū unde este de a se apela la mila și la inima potentăților, ba, unde repugnanța intereselorū publice duce o națiune contra celeilalte la duelū s'angerosū, la orice ocaziune care agitēzā compătimitirea publicā s'eu m'ania publicā, se adresēzā poporulū cu rugarea sa c'ătră Victorū Hugo, pentru ca s' ia cuvântulū pentru cei ap'esați. Potentații cei serioși p'ote s' suridā de impotența ap'elurilorū lui Hugo, d'ér pentru poporū suntū erupțiunii de generositate pe care s' întăresce și se bucurā și de sigurū nu este o norocire puțină când mulțimea din când în când s'ente trebunța pentru manifestațiunea sentimentelorū generose și când nu se cufundā în egoismū brutalū care admirā numai forța. Dacă s'a făcutū ab'usū cu Victorū Hugo as'esta s'a întemplatū numai spre bine. Niciodatā nu i s'a pututū imputā lui Victorū Hugo, că s'ar fi ocupatū cu cruda esercitare a ideilorū din evulū mediu, cu intoleranța religioasă s'eu confesională s'eu chiar cu sumuțarea omenilorū în contra omenilorū. Unde Victorū Hugo a fostū induplecatū s'șî ridice cuvântulū, acolo era vorbā numai de blândete, de împăcare, de iertare, de înfrățire. Cine ar putea s' critice, că în aceste sentimente câte odatā a trecutū peste marginea puterilorū sale? P'aturile conducătoare ale societății franceze, cari prin forța împrejurărilor sunt acum silite s' cocheteze cu poporulū, ca s'elū amăgescā de ar fi așa nefericitū s' lase a fi amăgitū apoi ca cu at'ata mai fără milă s'elū punā piciorulū pe gâtū, au totū cuvântulū de a se sup'era pe b'etrânulū revoluționarū, care își tăgăduesce originea nobilitară, d'ér nici ei n'au înc'ătrā și trebuie s'șî plece capulū inaintea b'etrânului, și batjocurile lorū sfioșe amuțescū când își aducū aminte că prin ac'ea lovescū o parte din gloria francesă, față cu care nici unū Francesū nu este nesimțitorū, căci gloria și on'orea facū parte din trebunțele cele mat puternice metafisice ale Francesului.

Intr'adeverū se p'ote dice, că anii nu potū schimba pe b'etrânulū poetū. Cum l'am v'edutū acum cincī ani, așa ilū vedemū și astăzi. Elū n'a l'asatū nimicū din obiceiurile sale și își implinesce obligămintele sale publice. Nu se discutēzā nici o cestiune liberală în Senatū la care Victorū Hugo s' nu ia parte și s' pledeze pentru ideile progresiste. Oratorū nu este în înțelesulū profesionalū alū cuvântului. Arta de a arunca frase bombastice și de a prinde pasiunile nu este în caracterulū lui. După

cum s'a înțelesū elū viața și lucrarea lui poeticā tot'eduna ca o preoția s'erbătorescă, astfelū ilū cuprinde și în vorbirea publicā unū sentimentū mai înaltū, care paralizezā cuvântulū și calculațiunea efectelorū. Vocea lui sunā atunci înădușită, gesticulațiunile sale aratā nelibertatea condiționată prin forța sentimentelorū. La tribuna francesă s'a v'edutū vorbindū pentru ultima oră pentru amnestiā. Tăcere ad'encă domnea în sală când se urcā la tribuna b'etrânului poetū. Că grāi, era o bucată de posesiā, pentru diplomați n'avū putere convingătoare. A grāitū numai pentru omeni, cari punū umanitatea mai presus decătū tôte folosele, la cari limba cea puternică a inimii întrece pe cea a minții celei reci. Elū asigurā, că ac'asta va fi discursulū celū din urmă care ilū va grāi în parlamentulū francesū, și își încheiā discursulū cu cuvântulū s'erbătorescū: ertare!

Erī l'amū auditū vorbindū f'orte puținū, dar cu voce mișcatā: »Domni mei: Numai câteva cuvinte vr'eu s' dice. Suntū pr'emișcatū, ca s' potū vorbi multū. Cei ce m' ascultați, cei ce sunteți reprezentanții cugetărei franceze, primiți toți mulțămirile mele.« Toți cei de față au fostū ad'encū mișcați, grābindu-se a arāta poetului respectū. »Numele vostru,« d'ise prefectulū Senei, »cuprinde totū entuziasmulū, t'otā mândria, t'otā gloria, t'otē durerile Franței de 50 de ani.« — »Toastulū meu,« strigā președintele consiliului comunālū, »ilū aducū cu mândriā, căci elū nu este numai espresiunea părerei mele, elū e inaintea de t'otē espresiunea simțem'entului întregului Paris, care admirā și adorēzā în voi pe celū mai mare poetū.« B'etrânulū poetū Arsène Houssaye ceti versuri despre Roma, Sparta, Napoleonū, Orfeu și despre luptele s'angerose.

Președintele reuniunii d'iaristice franceze, amintindū de conlucrarea lui Victorū Hugo la »Evenement« în 1848, reclamā pe Victorū Hugo pentru d'iarisții. S'au ținutū și alte discursuri frumose, căci încă n'amū v'edutū pe unū francesū, care la ocaziune binevenitā s' nu p'otā ține unū discursū grațiosū s'eu pasionatū, ba în împrejurări unū discursū f'orte raționalū. La urmă unū membru alū comediei franceze, d. Mounes-Sully, unū actorū de o frumsețe neiertată (care pentru ceilalți formēzā o impertinență), recitā poesia din 1821 »Les Poètes dans la Révolution« — atunci era Hugo de 19 ani — cu o voce admirabilā și cu unū av'entū care st'orse admirațiunea celorū de față.

Astăzi e o viuā mișcare inaintea modestei case din Avenue Eylau. Deputațiunii s'erbătorești din t'otē reuniunile vinū s' stringā m'ana b'etrânului h'arbatū alū libertății, care scie s' le adreseze la toți câte unū cuvântū potrivitū. Ceea ce face ca Victorū Hugo s' fie adoratū, este că a r'emasū credinciosū cauzei libertății. Unde găsesce ap'asați acolo își îndr'epțā privirea.

»N. fr. Presse.«

Convocare.

Subsemnații venimū prin ac'asta cu t'otā on'orea a convocā pe t'otā inteligența romanā de ambe confesiunile din ținuturile n'ostre, la conferința ce se va ține în sala sc'olei gr. cat. din Ciachi-Gărbău la 7 Aprilū st. n. a. c.

Obiectele ce se vorū pertractā suntū:

- 1) Constituirea în comitetū filialū de primire pentru despărțem'entulū alū XII. alū »Asociațiunei Transilvanece-și va ține adunarea sa generalā aici în 1 Augustū a. c.
- 2) Alegerea unui președinte, vice-președinte, secretarū și cassarū.
- 3) Alte inevitabile.

Sperāmū la convenirea câtū mai multora.

Ciachi-Gărbău la 17 Februarū 1885.

Ioanū Hațeganu,
v. protopopū gr. cat.

Ioanū Șandorū,
jude com. și curatorū prim

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alū »Gaz Trans.«)

Pesta, 3 Martiu. — Ministru președinte Tisza a primitū erī după am'edū pe toți prefectii, deputațiunile comitatului Torontalū, ale orașelorū Seghedinū, Pojunū, Neusatz, ale poliției statului, gendarmeriei, consiliului sanitarū, teatrului naționalū și operei. S'era s'a datū unū prânđū de gală, la care au luatū parte toți prefectii și n'umerose somități.

Berna, 3 Martie. S'au arestatū dou'zeci de anarhiști.

DIVERSE.

Teatru ungurescū în Brașovū. — Trupa dramaticā și de operete a d-lui directorū Carolū Polgar va dā unū ciclu de reprezentațiunii în sala redutei din cetate, cari se vorū incepe în 5 Martiu (21 Februarū) a. c. cu drama Fabricantulū de ferū. Personalulū trupei d-lui Polgar s'a m'aritatū num'erândū 16 actrițe și 17 actori. Prima c'ântărēzā în operete și drame poporale este

d-na Ilka B. Polgar-Aitner, și primulū c'ântărețū (baritonū) în operete d. Antal Imre. Se vorū reprezenta următoarele novități: Porumbulū s'elbaticū. Cele dou' fete savoiarde. Rip van Winkle. Studentulū s'ercacū. Operete. Omulū de aurū. Nora. Kendi Margit. Buborekok; drame: Buzavirag. Ilianna. Celū din urmă jidanū, drame poporale cu c'ântări. Temesvári Lajos dela teatrulū din Peșta va jucā ca ospe în totū timpulū câtū se va dā reprezentațiunii. D-lū Polgar deschide deocamdatā unū abonamentū pentru 12 reprezentațiunii: fotoliu, partere și pe galeriā 10. Locū num'erotatū josū și pe galeriā 7 fl. Abonamente se potū face la d. Laskay, la Beer's I. Neffe și la d. Polgar Gyula membru alū trupei.

***

Cum cheltuescū banii magnații maghiari? — »Berliner Tageblatt« scrie următoarele: Încă inaintea de ac'asta cu 15 ani, principii Eszterházy erau num'erați între cei mai avuți omeni din Europa, căci av'erea lorū era de mai multe sute de milioane. Unū Eszterházy a ziditū de mai multe sute de mii florini unū teatru, care a fostū destinatū numai pentru o reprezentațiune; unū altulū a făcutū pe v'erfulū castelului din Eszterháza o baltă de pescăritū. Este lucru cunoscutū, că unū Eszterházy în Parisū a impușcatū, și l'a plătitū îndatā, unū calū prețuitū la 500,000 franci numai pentru ac'ea, pentru că proprietarulū calului a d'isū, că e scumpū pentru unū magnatū maghiarū; mai departe că totū ac'estu principe și-a sc'aldatū c'ăpăii într'o osp'etăria din Parisū în șampaniā, numai pentru cā ospeții dela o altā m'esă beau șampaniā și se f'aliau cu ac'asta. Principii Eszterházy au fostū puși sub curatelā din cauza cheltuelilorū nebunesi, și multū timpū a tăcutū cronica despre prădarea magnaților maghiari, până ce unū conte maghiarū, descendentulū unei familie aristocrate maghiare dintre cele mai de frunte, intrā în ereditatea părintescă. Prețulū bunurilorū ereditate s'a urcatū la 30 milioane, er venitulū anualū la unū milionū și jumătate florini. Contele numai de unū anū dispune liberū asupra av'erei colosale și deja se num'ără d'ilele când va ajunge sub curatelā. Contele își zidesce unū castelū, care costā p'ân'acum 3 milioane și abia de jum'etate e gata. Curtea lui e at'atū de splendidā, ca și a unui domnitorū mai micū din Europa, și pe t'otē liniile ferate are cupeu separatū închiriatū, ca unū principe. La v'ânătorile ce le arangiēzā contele ia parte fruntea aristocrației și în staululū lui se aflā soiurile cele mai nobile de cai. Cu unū cuvântū trăiesce, ca și cum nu 1 și jum'etate, ci 10 milioane ar avea venitū anualū. Despre soția contelui, despre o princesă n'ascutā, serie numitulū d'iarū: Ori unde își petrece contesa, în Paris, Londra, Budapesta, s'eu la bunurile ei din Ungaria, în t'otā ziua îi aducū din Viena unū vasū cu apă de isvorū de munte, pentru că ac'estā apă îi place mai multū. Este lucru naturalū că unū paharū din ac'estā apă costā mai multū decătū unū paharū de vinū dela Tokaj.

***

Inv'etăm'entulū scolarū în Rusia. — »Messengerulū guvernulū« publicā următoarea statisticā în privința inv'etăm'entului scolarū în Rusia: Num'erulū sc'olelorū de totū felulū este de 29,535, cu 1,787,493 scolarū de am'endou'ecesele (1.340,838 băeți și 446,655 fete.) După ac'estā statisticā, în Rusia suntū 4 sc'ole și 230 școlari pentru o miā de locuitori.

***

Duoi Germani în armata Mahdiului. — După scirile primite din Aden, doi Germani, Hartenfeller și Lindenkohl, se aflā în armata Mahdiului. Hartenfeller era servitorulū locotenentului germanū Seckendorf, care fū ucisū împreună cu Hicks-pașa în lupta dela El-Obeid. Convertindu-se la religiunea mahometanā, Hartenfeller a fostū numitū comandantele unui corpū de 1500 omeni. Lindenkohl, după uni, fostū oficerū în armata papalā, erā după alții, desertor germanū, se aflā în capulū unui corpū de armatā și Mahdiulū are o mare stimā pentru d'ensulū.

***

O scenā de v'ânătorie. — Din Lauffohr în cantonulū Aargau se istorisescū unei foi din Baden următorulū faptū: Dou' v'ânători vestiți se duserā la v'ânătorie și deterā peste dou' sc'rofe s'elbaticē, care stet'eu fără s' se turbure, ca și cum așteptau gl'ônțele v'ânătorilorū. Cu t'otē ac'este se întemplā l'ceva de necređutū: v'ânătorii nu nimerirā. Cum s'a pututū? Ei se învoiserā mai înt'eu pe care sc'rofa s'o impușce fiecare; unulū 'și alese sc'rofa care ținea c'oda în josū, celălaltū 'și alese sc'rofa care o ținea încovrigatā. Dar când voirā s' desc'arce puscile, se întemplā ceva rarū: sc'rofa cea cu c'oda încovrigatā o l'asā în josū, er cea cu c'oda l'asatā în josū o încovrigā. Nimrođii venirā în confuziune, greșirā ținta am'endoi și sc'rofele fugirā grohândū veselū că i-au p'ac'alitū pe cei doi v'ânători.

Atlasū de mătase negru și albū 75 cr., metru până la fl. 9, 90 (în câte 18 dif. cali'tați) expedēzā pentru o singurā rochiā și în bucăți întregi francatū de vamā și porto. Depositulū de mătăsăria alū fabricei D-lui G. Henneberg (liferantū alū Curții reg.) Zürich. Mostre se trimitū imediatū. Porto scrisorilorū este de 10 cr. pentru cum'aștea.

Editorū: Iacobū Mureșianu.
Redactorū responsabilū: Dr. Aurelū Mureșianu

Cursul la bursa de Viena
din 2 Martie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	99.05	Bonuri croato-slavone	103.—
Rentă de hârtie 5%	94.20	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	—
Imprumutul căilor ferate ungare	147.50	Imprumutul cu premiu ungh.	118.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	99.—	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	119.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	122.—	Renta de hârtie austriacă	83.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	109.60	Renta de arg. austr.	84.10
Bonuri rurale ungare	103.50	Renta de aur austr.	108.25
Bonuri cu cl. de sortare	102.50	Losurile din 1860	138.75
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	102.50	Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
Bonuri cu cl. de sortare	102.50	Act. băncii de credit ungh.	316.25
Bonuri rurale transilvane	102.40	Act. băncii de credit austr.	307.50
		Argintul — Galbini	—
		impărătesc	5.81
		Napoleon-d'ori	9.80 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.45
		Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Februarie st. v. 1884.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	92	—
Renta rom. amort. (5%)	94 1/2	—
convert. (6%)	90 1/2	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	101	—
" " " (5%)	87	—
" " " (6%)	97	—
" " " (5%)	91 1/2	—
" " " (5%)	85	—
Banca națională a României	1240	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	297	—
" " Națională	217	—
Aur	10 1/4 %	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 3 Martie st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8.95	Vënd.	8.98
Argint românesc		8.75		8.80
Napoleon-d'ori		9.78		9.80
Lire turcesce		11.—		11.04
Imperiali		10.—		10.02
Galbeni		5.70		5.76
Scrisurile fonc. »Albina«		100.50		101.—
Ruble Rusesce		128.—		129.—
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutun-geria lui I. Gross.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari vor binevoi a se abona la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numeri dela începutul anului 1885 prin urmare pot să aibă colecțiunea completa. **Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“**

Stabilimentul de fortepianuri

al lui

Juliu Jaschik

Brașov, târgul flosului (Flachszeile) Nr. 26 II. Et.

Depositul cel mai bogat de pianuri și pianinuri noue și întrebuințate din fabricele cele mai renumite. Pianuri vechi se iau în schimb. Se primesc și plăți în rate. Cu deosebire sunt a se recomanda: pianuri noue dela c. r. fabricant de pianuri Heitzmann în Viena, lucrate în lemn frumos de nuc, fl. 500; pianuri Mignon, cu cordele încrucișate, în negru fl. 600. Pianuri de nuc séu negre fl. 450. Afară de acesta este de vândare un piano întrebuințat de Streicher cu fl. 230, un pian bine conservat de Eisenhüt, 7 1/2 octave și cu placă de metal lată fl. 200.

3—10

Rogu-vă! Cetiți!

Am cumpărat întreaga proviziune dela o renumită fabrică de pături de cai prin licitația cu jumătate din prețul regulat, și de aceea vând câtă va dura acesta proviziune

Numai cu fl. 1.80

1640 bucăți dintre cele mai mari, forte grose, late și durabile

PĂTURI de CAI.

Aceste pături sunt de o lățime de 180 centimetri și lățimea de 120 centimetri, cu bordure (chenare) colorate și de grosimea unei scânduri, de aceea adevăcat durabile.

Trimiterea cu bani gata, séu rambursă. Aceste pături se expedeză dilnic în toate părțile lumii, și pretutindenea fac un efect extraordinar, de vreme ce se pot întrebuința și ca plapomă de pat, și cari mai înainte au costat mai mult ca indoit preț.

Adresa: Webwaren & Manufactur

I. H. Rabinovicz, WIEN II Schiffamtsgasse Nr. 20.

Mersul trenurilor

pe linia **Predeal-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta				Budapesta-Predeal				Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus		
București	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35
Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55
Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vințul de jos	4.04	11.09	—	Szolnok	11.14	12.28
Brașov	2.06	—	—	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Șibot	4.35	11.43	—	Arad	3.35	5.30
Feldiára	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—	Orăștia	5.02	12.13	—	Glogovaț	4.00	6.20
Apatia	3.03	7.41	7.07	Várád-Velence	4.21	9.37	3.25	—	Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Gyorok	4.16	6.39
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—	Deva	6.05	1.48	—	Pauliș	4.47	7.19
Homorod	3.51	8.53	8.51	Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—	Branicica	6.34	2.21	—	Radna-Lipova	5.02	7.39
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	Rév	5.46	11.41	4.31	—	Gurasada	7.15	3.09	—	Conop	5.25	8.11
Sighișora	5.11	10.55	11.56	Bratca	6.09	12.15	—	—	Zam	7.49	3.48	—	Bérvova	5.57	8.49
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	Bucia	6.28	12.48	—	—	Soborșin	8.32	4.37	—	Soborșin	6.18	9.18
Mediaș	6.00	12.11	1.23	Ciucia	6.52	1.48	5.28	—	Bérvova	9.19	5.30	—	Zam	7.11	10.27
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	Huedin	7.32	3.21	6.01	—	Conop	9.40	5.58	—	Gurasada	7.48	11.18
Micăsasa	—	12.54	2.27	Stana	7.51	3.54	—	—	Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.22	11.57
Blașu	7.02	1.29	3.06	Aghiriș	8.12	4.34	—	—	Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branicica	8.40	12.27
Crăciunel	—	1.45	3.22	Ghirbău	8.24	4.52	—	—	Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.02	12.57
Teiuș	7.38	2.26	4.15	Nedeșdu	8.38	5.11	—	—	Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	9.32	1.45
Aiud	7.55	2.48	4.44	Clușiu	8.57	5.40	7.08	—	Simeria (Piski)	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.12	2.58
Vințul de sus	—	3.12	5.10	Apahida	9.23	6.00	7.18	—	Arad	12.00	8.45	6.10	Șibot	10.47	3.46
Uióra	—	3.19	5.19	Ghirbău	9.50	6.29	—	—	Szolnok	12.00	8.45	6.10	Vințul de jos	11.14	4.20
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	Clușiu	11.15	8.14	8.29	—	Budapesta	4.00	2.10	7.27	Alba-Iulia	11.46	5.06
Ghirbău	8.48	4.10	6.38	Teiuș	12.04	9.49	8.53	—	Viena	7.44	6.40	—	Teiuș	12.21	6.15
Apahida	—	5.39	8.51	Crăciunel	12.12	9.58	—	—		6.20	—	—		12.53	7.00
Clușiu	10.08	5.59	9.18	Blașu	12.19	10.07	—	—							
Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	Micăsasa	12.45	10.42	9.17	—							
Ghirbău	—	6.54	8.34	Copsa mică	1.15	11.32	9.40	—							
Aghiriș	—	7.10	8.59	Mediaș	1.44	12.03	—	—							
Stana	—	7.25	9.35	Elisabetopole	2.00	12.24	10.12	—							
Huedin	11.33	8.11	11.04	Sighișora	2.34	12.43	—	—							
Ciucia	12.06	8.52	12.17	Hașfaleu	2.52	1.22	10.45	—							
Bucia	—	9.11	12.47	Homorod	3.27	2.24	11.07	—							
Bratca	—	9.29	1.21	Agostonfalva	4.01	3.06	11.29	—							
Rév	12.25	9.52	2.05	Feldiára	4.50	4.17	12.15	—							
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	Brașov	5.08	4.51	12.30	—							
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	Timiș	—	—	—	—							
Várád-Velinte	—	10.56	3.55	Predeal	—	—	—	—							
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	București	—	—	—	—							
P. Ladány	1.54	11.14	7.30												
Szolnok	3.14	1.47	11.05												
Buda-pesta	5.10	4.40	2.37												
Viena	7.30	7.44	6.40												
	2.00	6.20	2.00												

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grose.

Tipografia ALEXI, Brașov.